

Studijų metodai ir jų taikymas

2011 m. balandžio 12-14 d.

Turinys

1. Metodo samprata
2. Studijavimo ir dėstymo stiliai
3. Metodų įvairovė ir ypatybės
4. Skirtingų metodų taikymo reikšmė
5. Kūrybinį, kritinį mąstymą skatinančio metodo išbandymas

Etimologija

Metodas – graikų kalboje (***gr. meta-hodos***) –
“už” ir “kelias”:

„kelias į kažkur“, “už kelio”, “per kelią”.

Methodos – racionalus kelias, veiksmų seka,
padedanti pasiekti tikslą.

Samprata

- Specifiniai **ugdamosios veiklos organizavimo būdai**.

Tai racionalus, nuoseklus ir visuotinai reikšmingas studijų veikimo būdas:

nukreiptas į studijų **tikslą** ir
suderintas su studento **prigimtimi**
bei studijų dalyko **ypatybėmis**.

(S. Šalkauskis, 1992)

- Pedagoginės/ andragoginės **sąveikos modelis, strateginės sistemos**;

Studentų **veiklos būdų sistema** mokslo žinioms perimti, teoriniams ir praktiniams įgūdžiams įgyti, lavinti sugebėjimus, formuoti pasaulėžiūrą.

(L. Jovaiša, 1997)

Metodų įvairovės reikšmė

Sudaro prielaidas atliepti:

- įvairius studijavimo poreikius;
- įvairius studijavimo stilius.

Kad išugdyti **bendruosius** ir specialiuosius
mokėjimus.

Studijavimo stiliai: principai

- Žmonės priima ir apdoroja informaciją skirtingai – *studijuoja skirtingai*;
- Kiekvienas studijuoja keliais būdais – *vienas* iš jų *dominuoja*;
- Studijavimo procesą galima *efektyvinti* – studijų *metodų įvairovė*;
- *Skirtingi požiūriai* į mokymąsi; *skirtingi* tikslai;
- **Ne** „ar šis studentas imlus?“, **bet** „*kaip* šis studentas imlus?“

Studijavimo stiliai: vaizdinis

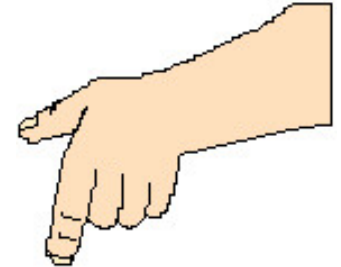
- svarbu matyti dėstytojo *neverbalinę kalbą* bei veido išraišką;
- linkę *vengti* vizualinių kliūčių;
- *mąsto vaizdiniais*: informacija diagramose, iliustruotame tekste, skaidrėse, filmuose;
- detaliai *užsirašo* informaciją.

Studijavimo stiliai: girdimasis

- svarbu aiškiai girdėti – išmoksta *klausydami ką kalba kiti*;
- informacijos turinį interpretuoja *pagal kalbėjimo toną, tempą, balso tembrą*;
- rašytinė informacija tampa mažiau reikšminga, kai ją *išgirsta*;
- lengviau įsimena *skaitant balsu* tekstą ar *klausant* audio įrašų.

Studijavimo stiliai: kintestetinis ir lytėjimo

- geriausiai išmoksta *liesdami* (judėdami), aktyviai tirdami fizinę juos supančio pasaulio pusę;
- *sudėtinga ramiai* išsėdėti ilgą laiką;
- nuolat reikia *aktyvios veiklos*.

Mąstymo ypatumai

Dalykai *išskaidyti*
atskiromis dalimis –
nuoseklumas, kalba,
logika.

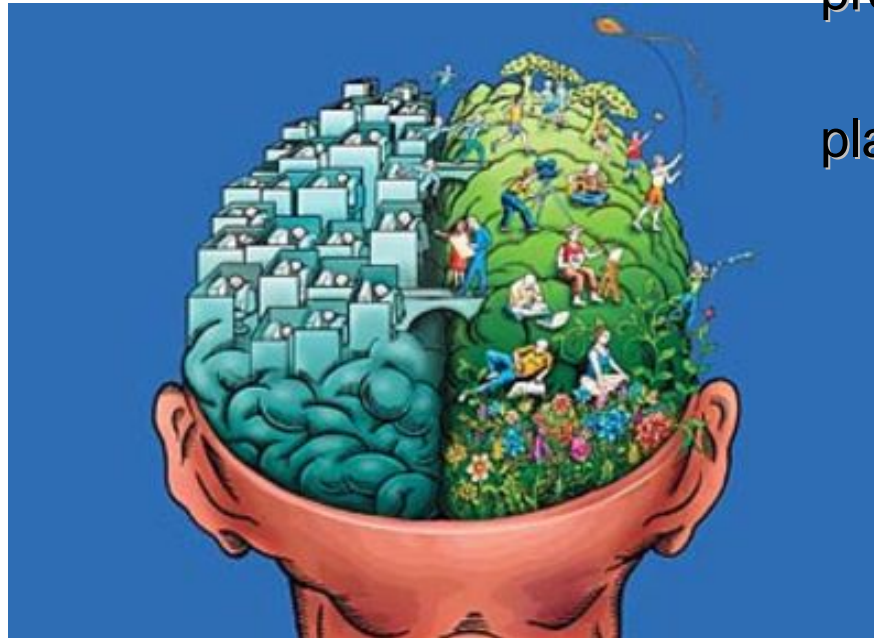
Geras *loginis*
mąstymas ir
planavimas.

Veiksmai planingi,
menkai sekasi
improvizuoti.

Dalykai *sujungti* į
visumą – erdvė, muzika
ir vaizdai.

Kūrybingos, puikiai
improvizuojančios,
diskutuojančios,
sprendžiančios
problemas asmenybės.

Nuoseklaus
planavimo stoka.

Dėstymo stiliai (1)

“Formalus autoritetas” –

- orientacija į turinį, į dėstytoją;
- dėstytojas atsakingas už informacijos pateikimą, studentas – už įsisavinimą;
- bendradarbiavimas tarp dėstytojo ir studentų menkas.

“Asmeninio pavyzdžio demonstruotojas” –

- orientacija į dėstytoją;
- dėstymas tai – žinių ir mokėjimų demonstravimas ir priežiūra;
- studentams teikiamos konsultacijos;
- skatinamas studentų aktyvumas, atsižvelgiama į jų studijavimo stilius;
- studentai prisiima atsakomybę už studijų procesą.

Dėstymo stiliai (2)

“Pagalbininkas” –

- orientacija į studentą;
- studentai prisiima atsakomybę už studijų procesą;
- dėstytojas sukuria studijų situacijas, kuriose studentai aktyviai dirba.

“Deleguotojas” –

- orientacija į studentą;
- studijų kontrolė ir atsakomybė deleguojama studentams;
- studentai patys kuria ir įgyvendina savo studijų planus.

Kokybiškas dėstymas: skirtingos teorijos

	Dėstymas kaip žinių perteikimas	Dėstymas kaip studentų veiklos organizavimas
Studijų paskirtis	<i>Patikimo</i> turinio perteikimas, <i>patikrintų</i> procedūrų demonstravimas.	Studentų įveiklinimas, motyvavimas ir priežiūra.
Žinių vieta ir pobūdis	Studijų centre – žinios; jas reikia perduoti; žinių patikimumas nediskutuotinas.	Žinių perteikimas – antraplanis, svarbiausia – aktyvus studijavimas (taikant naujose situacijose).
Metodai	Pasyvūs; informacijos perteikimo.	Aktyvinantys studentų veiklą.
Studentų vaidmuo	Pasyvūs klausytojai.	Aktyvūs studentai: įsisavinantys ir taikantys įgytas žinias.
Dėstytojo vaidmuo	Neiškraipomos informacijos šaltinis.	Studentų veiklos organizatorius.

Tradiciniai ir inovatyvūs studijų metodai?

Kas yra inovacija?

Inovacija –

- **Tobulesnis** technologinis **sprendimas**

(jei apgintas patentu, tai – išradimas), kuris geriau nei ankstesnieji technologiniai sprendimai tenkina visuomenės poreikius jį vartojant.

- **Inovacijos – tai**

sėkmingas naujų technologijų, idėjų ir metodų komercinis pritaikymas, pateikiant rinkai naujus arba tobulinant jau egzistuojančius produktus ir procesus.

(RIS/RITTS Guide, European Commission; OECD).

Ne tai, ką sukuria novatorius, bet, ką priima rinka.

Sąvoka iš Vid. Prancūzijos (XV a.) *inovacyon* – „atnaujinimas“ arba „naujo pavidalo suteikimas esančiam daiktui“.

Lot. *innovatus* „atnaujintas, patobulintas“.

Lietuvių kalboje – *inovacija* ir *naujovė*. ??

Tradicionių ir į studentą orientuotų studijų bruožai

<i>Bruožai</i>	<i>Tradicinės studijos</i>	<i>Į studentą orientuotos studijos</i>
<i>Akcentas</i>	Dėstytojas, apimant: •dėstytojo indėlį studijų proceso metu; •ką dėstytojas planuoja daryti, koki turinį dėstyti.	Studentas, apimant: •studento pasiekimus; •ką studentas darys, kokie pasiekimai turi būti pademonstruoti.
<i>Studijų grafikas</i>	Nelankstus, apribojantis dėstytojo ir studento veiklą.	Taikomas prie siekiamų studijų rezultatų, studento ir dėstytojo poreikių.
<i>Studijavimas</i>	Pasyvus informacijos priėmimas ir išiminimas dažniausiai atliekamas auditorijoje ar bibliotekoje.	Interaktyvus procesas, vykstantis įvairiose aplinkose.
<i>Dėstymo procesas</i>	Informacijos transliavimas. Dėstytojas – pagrindinis informacijos šaltinis.	Atliekamas konsultavimo režimu pagal individualius studentų poreikius.
<i>Dėstymo turinys</i>	Formalios dalyko žinios	Tarpdalykinės žinios, studento turima patirtis, poreikius atitinkančių mokėjimų ugdymas

Bendrieji mokėjimai: tipai

Tipas

Apibūdinimas

Instrumentiniai mokėjimai
(pažinimo, metodologiniai ir lingvistiniai)

Analizuoti, organizuoti ir planuoti, bendrauti gimtąją ir užsienio kalba, valdyti informaciją, spręsti problemas ir priimti sprendimus

***Tarpasmeniniai,
bendravimo mokėjimai***

Kritikos ir savikritikos mokėjimai, dirbti grupėje, dirbti tarpdalykinėje komandoje; suprasti ir gerbti kultūrinę įvairovę, dirbti tarptautiniame kontekste, veikti laikantis etinių įsipareigojimų

Sisteminiai mokėjimai

Taikyti žinias praktikoje, mokytis, tobulėti, atlikti mokslinį tyrimą, prisitaikyti naujose situacijose, kelti naujas idėjas, dirbti nepriklausomai, valdyti projektus

Bendrieji mokėjimai: Tuning

1. Bendrauti antra (užsienio) kalba
2. Bendrauti kalbant ir rašant gimtąja kalba
3. Mokyti darant pažangą
4. Būti kritišku ir savikritišku
5. Planuoti ir valdyti laiką
6. Veikti etinių vertybių pagrindu
7. Kurti naujas idėjas (kūrybiškumas)
8. Ieškoti informacijos įvairiuose šaltiniuose ir ją analizuoti
9. Veikti savarankiškai
10. Nustatyti, iškelti ir išspręsti problemas
11. Taikyti žinias praktinėse situacijose
12. Priimti argumentuotus sprendimus
13. Atlikti tam tikro lygmens tyrimą
14. Dirbti komandoje
15. Disciplinos srities ir profesijos žinojimas bei supratimas¹⁸

Bendrieji mokėjimai: Tuning

16. Motyvuoti kitus ir siekti bendrų tikslų
17. Įsipareigojimas aplinkosaugai
18. Perteikti savo disciplinos esminę informaciją ne ekspertams
19. Abstrahuoti, analitiškai mąstyti ir sintezuoti idėjas
20. Konstruktyviai bendradarbiauti su kitais nepriklausomai nuo jų išsimokslinimo, kultūrinių skirtumų ir gerbti įvairovę
21. Rengti ir valdyti projektus
22. Konstruktyviai bendradarbiauti su kitais net sprendžiant sudėtingas problemas
23. Demonstruoti lygių galimybių ir lyčių lygybės supratimą
24. Įsipareigojimas sveikatai, gerovei ir saugumui
25. Imtis iniciatyvos ir ugdyti verslumą ir intelektualinį žingeidumą
26. Įvertinti ir palaikyti atlikto darbo kokybę
27. Naudoti informacines-komunikacines technologijas
28. Įsipareigojimas atsakomybei ir pareigingumui
29. Prisitaikyti ir veikti naujose situacijose bei atlikti užduotis esant įtampai
30. Socialiai ir pilietiškai atsakingai veikti
31. Dirbti tarptautinėje aplinkoje

**Po 24 val. žmonės
atsimena:**

**Studentas turi
mokėti...**

10% skaitant

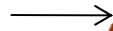
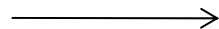
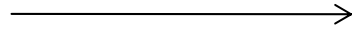
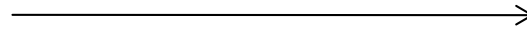
20% klausant

30% stebint

50% klausant ir stebint

70 % kalbant ir rašant

90% praktikuojantis

**Pasyvus
studijavimas**

**Aktyvus
studijavimas**

apibrėžti, paaiškinti,

pritaikyti,
pademonstruoti,

išanalizuoti,
sukurti,
įvertinti.

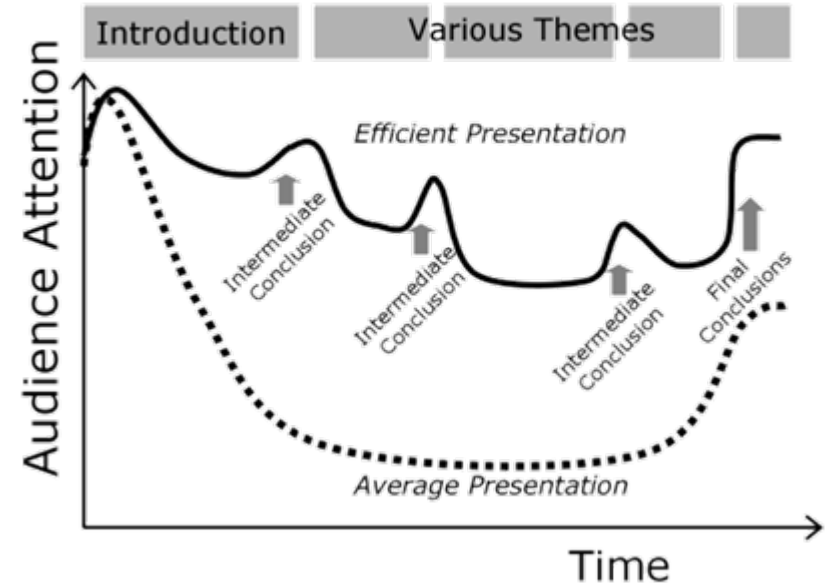
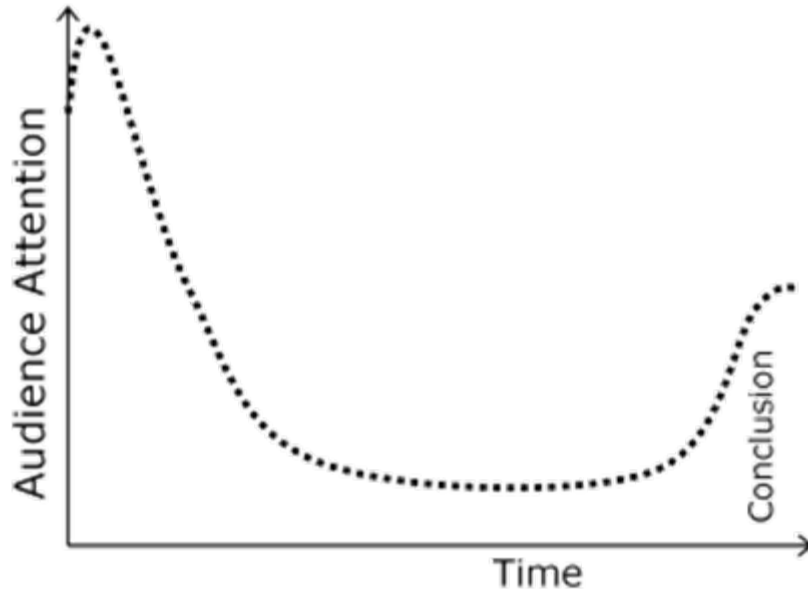
Metodų taikymas

Pasirenkant studijų metodą ir planuodamas užsiėmimuose taikyti įvairias veiklos formas,

dėstytojas turi žinoti:

- kokie **yra** studijų metodai?
- kokie šių metodų **privalumai** ir **trūkumai**?
- **kokiu tikslu** kiekvienas jų taikytinas?
- kaip juos **praktiškai** taikyti?

Mitai apie paskaitą: Oxford

1. *Paskaita tęsiasi 1 val. arba ilgiau* – Dėmesio sukaupimo problemos.

Tyrimai:

- 84 % studentų – 20-30 min paskaitos (MacManaway, 1970).
- Informacija per paskaitos vidurį – mažiausiai įsiminta (Johnston & Calhoun, 1969);
- Paskaitos pabaigoje mažiau užrašų (Lloyd, 1986).

Mitai apie paskaitą: Oxford

2. Paskaitos metu dėstytojas pateikia informaciją, kurią studentai įsimena.

Tyrimas:

temos pasakojimas, aiškinimas paskaitose buvo pakeistas diskusijomis. Reikšmingų **skirtumų nepastebėta**.

Tačiau! metodų naudojimas – privalumas, o ne trūkumas.

3. Paskaitose studentai mąsto.

Tyrimai:

- a) Išanalizuotas 21 atvejis ir nustatyta, kad aiškinimas, demonstravimas buvo **mažiau veiksmingas** nei diskusija, referato rengimas, užduotys komandoje (Bligh, 1972).
- a) Studentai privalo pasirinkti: klausyti ir suprasti, ką sako dėstytojas, ar užsirašyti, todėl nelieka laiko mąstymui.

Mitai apie paskaitą: Oxford

4. Paskaitas lankantys studentai turi gerus konspektus.

Tyrimas:

studentai pasižymi nuo 33% iki 5% informacijos per paskaitą (Hartley & Cameron, 1967), vidurkis – 21%.

Galima studentus išmokyti, **ar reikia?**

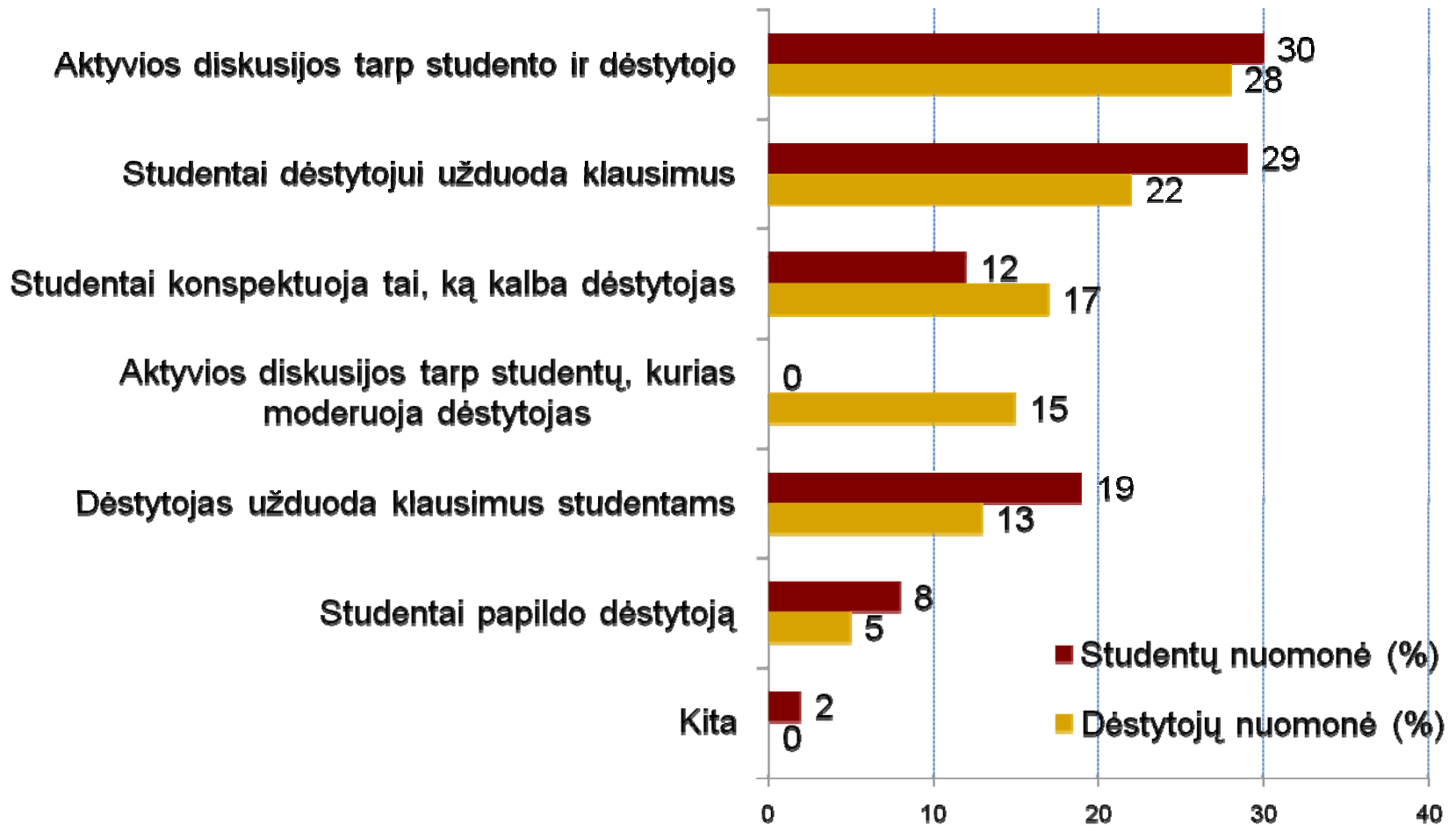
– užsirašinėjimas neveda į aukštesnius rezultatus

(MacManaway, 1968), net į žemesnius (Peters, 1972).

Metodai Lietuvos aukštosiose mokyklose: LSAS

- Lietuvos studentų atstovybių sąjunga
- 2010 m.
- 2562 studentai iš 39 Lietuvos AM
- 865 dėstytojai iš 32 Lietuvos AK
- www.lsas.lt

Paskaita: kokie metodai? **LSAS**

Pasakojimas, aiškinimas paskaitoje

	✓ logiškai, struktūruotai pateikiama faktinė informacija; ✓ dėstytojo patirtis motyvuoja; ✓ greitas būdas perteikti medžiagą; ✓ tinka didelėms grupėms.
	✓ vienpusė komunikacija; ✓ patyrę ekspertai ne visada yra geri dėstytojai; ✓ pasyvūs klausytojai sunkiai įsimena informaciją; ✓ sudėtinga įvertinti suvokimo lygmenį.
	✓ reikalauja išsamaus pristatymo bei santraukos; ✓ didelės laiko sąnaudos; ✓ reikalauja efektyviai pateikti ribotą turinį; ✓ rekomenduojama naudoti sąsajas, įdomias istorijas.

Diskusija paskaitoje

+	✓ suaktyvina klausytojus (nors pabaigoje); ✓ klausytojai sudaroma galimybė klausti, išsiaiškinti, replikuoti.
-	✓ bendras laiko limitas gali apriboti diskusijai skirtą laiką; ✓ daugelis diskusijų klausimų gali būti neaukštos kokybės.
?!	✓ prieš diskusiją būtina paruošti diskusijos klausimus.

Vaizdo įrašai paskaitoje

+	✓ smagus būdas studijų turiniui pateikti ir kelti klausimams; ✓ išlaiko grupės dėmesį; ✓ stimuliuoja diskusijas.
-	✓ gali iškilti nenumatytai daug klausimų; ✓ gali būti sudėtinga pakreipti diskusiją pagal numatytus aptarti klausimus; ✓ efektyvu tiek, kiek įtvirtinama lydinčioje diskusijoje.
?!	✓ reikia pasiruošti reikalingą įrangą; ✓ lydinčioje diskusijoje dėstytojas parengia tinkamus klausimus, skatinančius aptarti peržiūrėtą vaizdo medžiagą.

Kiti aktyvumą skatinantys

✓ Klausimai studentams.

Pauzė: 15-30 sek. Jei neatsako – reformuluoti klausimą. Pagirti už klausimą. Jei klausia to paties, prašyti atsakyti kitų studentų.

✓ Balsavimas (iškeliant rankas).

Kas tam pritariate? Pora studentų pagrindžia teiginį.

✓ “Bingo!”

Skaitydamas paskaitą dėstytojas padaro 1 klaidą. Pastebėjęs sušunka “bingo”. Studentai įvertinami/ apdovanojami.

✓ Apibendrinimas.

Studentų grupės paskaitą apibendrina (raštu ir žodžiu). Grupės nariai keičiasi.

Kiti aktyvumą skatinantys

✓ “Dienos problema”.

Paskaitos pradžioje pristatoma su tema susijusi problema. Studentai porose ją aptaria, užrašo sprendimo būdus ir įteikia dėstytojui. Paskaitos pabaigoje dėstytojas pakomentuoja.

✓ Mažos užduotys grupėse.

Grupės – tokios pačios sudėties visą semestrą.

Užduotis: pirma paskaita – sąvokų testas, išryškinant dažniausiai padaromas klaidas.

Užduotis: paskaitos pabaigoje – studentai suformuluoja klausimus. Apsikeičia su kitomis grupėmis. Parengtus atsakymus patalpina “konferencijoje”, dėstytojas pakomentuoja.

Studentų savarankiškumą ir kūrybiškumą plėtojantys metodai

Metodai, taikytini užsiėmimų metu: LSAS

Metodas	Dėstytojų nuomonė (%)	Studentų nuomonė (%)
Diskusijos	0	19
Darbas grupėse	10	10
Problemų sprendimu grįstos studijos	14	16
Atvejo analizės	28	18
Pristatymų pagal temą rengimas	10	4
Rašto darbų rengimas	4	2
Projektų rengimas	8	6
Pateikiamos informacijos konspektavimas	4	6
Tik individualus studentų darbas	1	1
Paskaitose demonstruojamos prezentacijos, kurios vėliau nusiunčiamos studentams	9	9
Paskaitose demonstruojamos prezentacijos, kurios prieš paskaitą nusiunčiamos studentams	10	9
Kita	2	0

Minčių lietus

	✓ skatina kūrybinį mąstymą; ✓ aktyvina dalyvavimą – visų mintys užfiksuojamos bei vertinamos vienodai; ✓ demonstruoja grupės žinias apie aptariamą objektą; ✓ sukurama artumo ir pasitikėjimo atmosfera; ✓ viena idėja gali paskatinti spontanišką kitų idėjų atsiradimą.
	✓ lengva nukrypti nuo temos; ✓ laiko limitas: 5-7 minutės; ✓ studentams gali būti sudėtinga atsiriboti nuo realybės; ✓ sudėtinga išvengti kritikos ir minčių vertinimo.
	✓ dėstytojas parenka diskusinį klausimą; ✓ dėstytojas turi turėti keletą “atsarginių minčių” tam atvejui, jei grupės veiklą reiktų aktyvinti.

Diskusija

	✓ išsakomos grupės narių skirtingos idėjos ir patirtys; ✓ efektyviausia po pristatymo, filmo peržiūros, patirties, kurią reikia analizuoti; ✓ suteikia galimybę kiekvienam aktyviai įsitraukti.
	✓ nėra efektyvu didesnėje nei 20 žmonių grupėje; ✓ dalis – dominuoja, kiti – dalyvauja pasyviai; ✓ kai kurie nariai gali nepritapti prie savo grupės; ✓ ilgai trunka; ✓ lengva atitolti nuo temos.
	✓ būtina aiškiai apibrėžti grupės diskusijų tikslus; ✓ turėti laiko limitą; ✓ reikia paruošti tikslius klausimus, reikalaujančius visų narių indelio priimant sprendimą.

Debatai

+	✓ tai žodžių dvikova: moko argumentuoti, logiškai mąstyti, pagrįsti nuomonę faktais; ✓ moko suvokti, kad nėra 1 nuomonės, skatina kritinį mąstymą; ✓ skatina gerbti kito nuomonę; ✓ ugdo oratorinius mokėjimus.
—	✓ sudėtinga realizuoti, nes reikalingas debatuojančių kruopštus pasiruošimas, greita reakcija; ✓ gali tęstis labai ilgai.
?!	✓ studentai pasidalina į dvi grupes; ✓ nustatoma debatų tema ir pasiruošimo laikas.

Vaidybiniai žaidimai

	✓ dramatiškai, patraukliai pristato probleminę situaciją; ✓ padeda spręsti 1 atsakymo neturinčias problemas; ✓ suteikia galimybę: - įsijausti į kitus vaidmenis, ugdo empatijos jausmą; - išsiaiškinti sprendimų priėmimo priežastis - žiūrovams svarstyti galimus sprendimus.
	✓ kai kurie studentai pilnai savimi nepasitiki, patiria spaudimą vaidinti; ✓ netinka didelėms grupėms.
	✓ dėstytojas turi aiškiai nusakyti probleminę situaciją ir jos dalyvių vaidmenis; ✓ dėstytojas turi pateikti aiškias veiklos instrukcijas.

Atvejo analizė

	✓ lavina analitinius bei problemų sprendimo įgūdžius; ✓ leidžia įvairius sprendimus pritaikyti naujoms situacijoms; ✓ studentams sudaromos galimybės pritaikyti turimas žinias ir mokėjimus.
	✓ dalis studentų gali nepakankamai įsijausti į nagrinėjamąjį atvejį; ✓ nepakankama informacija gali įtakoti nepilnaverčius sprendimus.
	✓ atvejis turi būti tinkamai paaiškintas keliais būdais; ✓ sudėtinga sutarti dėl problemos.

Ekspertų metodas

	✓ pristatomos skirtingos nuomonės apie tą patį reiškinį; ✓ vyksta gyvesnė diskusija nei vieno asmens vedamoje paskaitoje; ✓ dažnai besikeičiantys kalbėtojai padeda išlaikyti dėmesį.
	✓ geri ekspertai gali stokoti oratorinių gebėjimų; ✓ asmenybės gali užgožti turinį; ✓ pristatomas objektas gali būti pateikiamas nelogiškai.
	✓ dėstytojas pristato diskusinius klausimus, nustato ir prižiūri jos eigos taisykles.

Projektų metodas

+	✓ apjungiami individualaus ir komandinio darbo metodai; ✓ suteikiama galimybė atsiskleisti studento asmenybei; ✓ su informacija dirbama pagal teminį, o ne dalykinį principą; ✓ su apibrėžtomis sąnaudomis siekiama nustatyto tikslo.
-	✓ neturint įgūdžių sudėtinga suvaldyti projekto eigą ir laiku pasiekti numatytus rezultatus.
?!	✓ sudaroma projekto darbo grupė, numatomi tikslai, laukiami rezultatai, vykdymo planas, paskirstoma atsakomybėmis; ✓ dėstytojas – konsultantas.

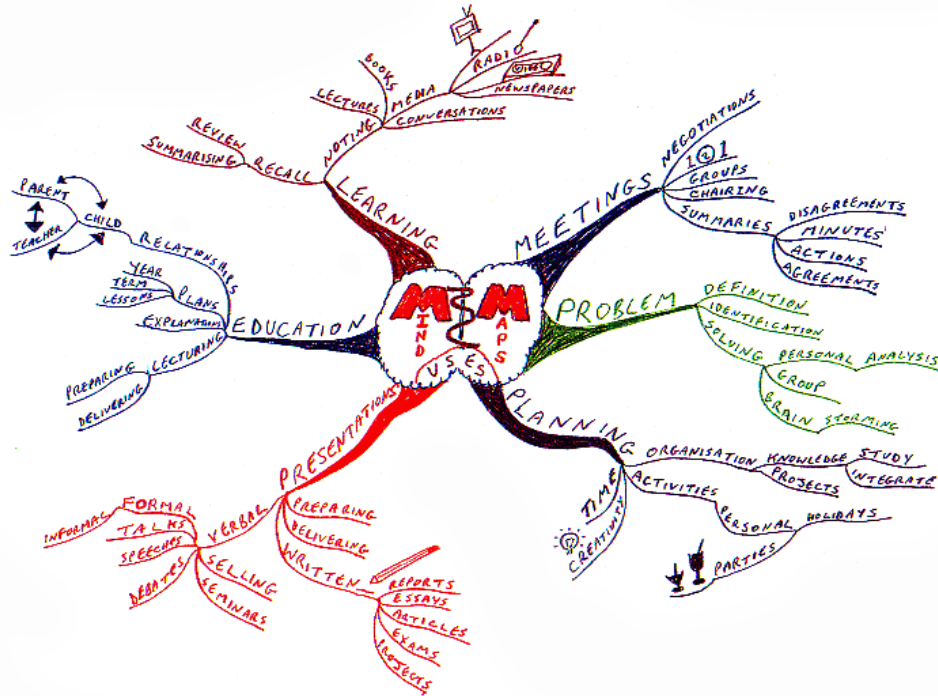
Minčių / sąvokų žemėlapis

	✓ skatina kritinį mąstymą; ✓ ugdo planavimo įgūdžius; ✓ susieja atskiras idėjas; ✓ susistemina objektą.
	✓ ????????
	✓ dėstytojas parenka diskusinį klausimą; ✓ būtinas grupės lyderis.

Minčių / sąvokų žemėlapis

4 sąlygos:

1. Dėmesio centras sukoncentruotas į pagrindinį paveikslą.
2. Pagrindinės temos išeina iš centro į šakas.
3. Ant šakų rašomas žodis ar nupiešiamas objektas, detalės išspinduliuojamos.
4. Šakos formuoja sujungtą mazginę struktūrą.

Studijų dalyko aprašo atnaujinimas

3.1.11. Studijų veiklos organizavimo formos (1):

- ***paskaitos*** –

tai pagrindinė forma, kurios tikslas – atskleisti objekto turinį, skatinti domėjimąsi objektu, ugdyti savarankišką mąstymą ir formuoti mokslines pažiūras į tikrovę;

- ***seminarai*** –

skirti savarankiškam darbui organizuoti ir jo rezultatams analizuoti;

- ***laboratoriniai darbai*** –

kai vyrauja studijų metu įgyjamus mokėjimus įtvirtinantys bandymai ir tyrimai;

3.1.11. Studijų veiklos organizavimo formos (2):

- **pratybos** –
kai vyrauja studijų metu įgyjamus mokėjimus lavinantys pratimai;
- **konsultacijos** –
dėstytojo studentams teikiama metodinė pagalba, praplečianti studentų žinojimą ir ugdanti mokėjimus;
- **savarankiškas darbas** –
savarankiškas studijavimas siekiant įvykdyti studijų dalyko programos reikalavimus;
- **praktika** –
vadovų vadovaujamos studijos, kurių metu studento žinios ir mokėjimai plėtojami atliekant praktinę veiklą.

Studijų – dėstymo ir studijavimo – metodai

- *Paskaitose:*

Informacijos teikimas (aiškinimas, iliustravimas), klausimai-atsakymai, praktikos pavyzdžių nagrinėjimas, garso ir vaizdo įrašų komentavimas, vaidmenų žaidimai, diskusijos, reflektavimo dienoraščiai, portfolio ir pan.

- *Laboratoriniuose darbuose:*

Minčių/ sąvokų žemėlapis, uždavinių sprendimas (komandoje, individualiai), simuliacija ir pan.

Studijų – dėstymo ir studijavimo – metodai

- *Seminaruose:*

Minčių/ sąvokų žemėlapis, diskusijos, debatai, ekspertų metodas, atvejo analizė, problemų sprendimas, projektų rengimas, savarankiškų arba komandinių užduočių pristatymas žodine ar rašytine forma, kolegialus vertinimas, testų rengimas ir pan.

- *Atliekant savarankišką darbą:*

Referato rengimas, esė rengimas ir pan.

Dėkoju už dėmesį

n.pileickiene@smf.vdu.lt